

2023

Bronboekje

GEEN GLANS ZONDER WRIJVING
Crisis als kans

We beleven een tijdperk waarin crisis alomtegenwoordig is. Maatschappelijk herstellen we nog van de covidcrisis en liggen we 's nachts wakker van de klimaatcrisis, de financiële crisis, de woningcrisis, de vluchtelingencrisis, de crisis in de gezondheidszorg ... Maar ook op individueel vlak kan je leven van de ene op de andere dag in crisis belanden. Bijvoorbeeld: je wordt ziek, een langdurige relatie breekt af ... We wensen onszelf en elkaar elk jaar opnieuw een rimpelloos jaar toe. Toch botsen we onderweg steeds weer op weerstanden en tegenslagen. Het rimpelloos parcours blijkt vaak erg hobbelig.

In dit 'bronboekje' hebben we aantal teksten opgenomen die het thema crisis telkens op een andere manier belichten. Ze reiken ook veerkracht aan. Vaak beschouwen we crisis als uitzonderlijk en negatief. Toch blijkt crisis deel uit te maken van eenieders leven. Wie glansrijk wil leven, kan niet zonder wrijving en

weerstand. Crisis is vaak de eerste stap in een veranderingsproces. Wie die stap aankan, en aandurft samen met anderen, kan crisis omkeren tot kans.

Dit bronboekje wordt u aangereikt ter gelegenheid van de 'Dag van de Spirituele Zorg'. Samen met de werkgroep 'spirituele dimensie in de zorg' promoot de pastorale dienst spirituele zorgverlening als onderdeel van integrale zorgverlening in UZ Leuven.

*Martijn Steegen
Hoofdpastor pastorale dienst
martijn.steegen@uzleuven.be*

Glans

ik wil zo graag
de glans terug

het simpele
het blijde

niet het moeten
maar het vrije

ergens tussen
taak en tijd

raakten we
het kwijt

Lieke Marsman

“(...) in een crisis worden we uitgedaagd om ont te verhouden tot de essentie van het bestaan. Een uitdaging dus om iets te leren. Een crisis is de waterafscheiding tussen het oude en het nieuwe bewustzijn. Het oude werkt niet meer en het nieuwe moet nog uitgevonden worden.”

Mieke Bouma

Kosmosverlangen

Soms droom ik dat ik het heelal ontmoet, dat ik zijn fluweelzachte hand schud en hem schouwlustig de volgende vragen stel: waarom hij zoveel donker uitproest, waarom de sterren zo wankelmoedig, zo losjes in hun vel?

Ik vraag hem naar de oerknal en hij zegt: dat was de allerbeste vuurwerkshow. Ik vraag hem naar de Melkweg en hij zegt: het is een eindeloze toer, een soort citytrip rondom de hemel. Ik vraag hem naar kometen en hij zegt: kometen zijn vrienden.

Hoe kan ik het heelal duidelijk maken dat al mijn kameraden gevallen zijn, als sterren zonder wensen donderden ze uit het hoofd, omdat ik anders ben dan alle anderen, er geen hemellichaam bestaat dat iets wegheeft van het mijne.

Ik vraag hem – hoeder van alle planeten – of het gezellig is daarboven en hij zegt: de sfeer is er een van gelijkgestemden. Natuurlijk begin ik daarna zo hevig naar de kosmos te verlangen dat ik mezelf een astronaut, mezelf luchtledig verklaarde.

Nachtenlang zweef ik richting donker, totdat ik vraag naar het zware gat tussen zijn ribben en hij zegt: we hebben allemaal een krater in ons, een leegte of wat zeer, maar als je naar boven kijkt hoop ik dat je dit weet: er is altijd meer en nooit ben je echt, echt alleen.

Marieke Lucas Rijneveld

Na een tocht van een dag in de woestijn kwam hij bij een bremstruik
Hij ging eronder zitten. Hij wilde sterven en zei: 'Het wordt mij
teveel, Heer, laar mij sterven, want anders ben ik niet beter dan mijn
voorvaders.' Daarna ging hij onder de bremstruik liggen en sliep in.
Maar opeens stootte een engel hem aan en zei tegen hem: 'Sta op
en eet.' Hij keek op en daar zag hij aan zijn hoofdeinde een koek,
op gloeiende stenen gebakken, een kruik water. Hij at en dronk en
viel weer in slaap. Maar opnieuw, voor de tweede maal, stootte de
engel van de Heer hem aan en zei: 'Sta op en eet, anders gaat de
reis uw krachten te boven.'

*1 Koningen 19,4-7
Willibrordvertaling 1995*

Veerkracht

Veren zijn onweerstaanbaar.
Vanwege de vorm, de kleur, die
witte veer die daar zomaar lag
toen je wel wat zachtheid kon
gebruiken. Want vind je een veer,
wordt gezegd, dan wil iets of
iemand je vleugels geven...

Luca Delemmi (Ellezelles)

Sterk

Ik dacht dat het niet kon:
dat iets wat je niet ziet
je alle dagen draagt
en sterker maakt.
Alsof je spieren krijgt
van liefde.
En kijk, het klopt:
Het hart van oma
slaat nog altijd over
als ze op a ziet.

Maar nu hij oud is en te bed,
misschien nog net de hemel haalt,
loopt oma sinds een poosje
krommer en vraagt ze vaker
om mijn arm.
Zonder hem krijgt
ze het huis niet warm
en zelfs de hond
zakt zuchtend naast de luie stoel.
Dus is het waar
dat liefde spieren geeft
en op den duur
ook vuur.

Bart Moeyaert

“Having a soft
heart in a cruel
world is courage,
not weakness.”

Wellicht zijn alle draken in ons leven
uiteindelijk wel prinses
die er in angst en beven
slechts naar haken
ons eenmaal
dapper en schoon
te zien ontwakent
Wellicht is alles
wat er aan verschrikking leeft
in diepste wezen
niets anders
dan
iets
dat onze liefde nodig heeft.

Rainer Maria Rilke

“Wanneer we niet meer
in staat zijn om onze
omgeving te veranderen,
worden we uitgedaagd om
onzelf te veranderen.”

Viktor E. Frankl

Hoop

Nog altijd ruim ik op,
de brokken van de storm.

Ik gooi de takken
in de tuin op dichte hopen,
en hoop - hoop hopen hoopte -
dat ze nog dienen zullen.

Niet meer als nestplaats,
maar als een schuilplek
voor egels in de winter,
voor kleine vogels in de zomer.

Voor borende kevers
en voor millimeterbeestjes.

Nieuw leven in de tuin.

Is dat wat storm ons leert?

Nog iets moois trachten
met wat schijnbaar nutteloos viel?

Geert De Kockere

Je zult mij dragen

Zie mij

Zie mij staan hier zonder Jou.

En het water stijgt – hoger dan mijn mond.

En mijn voeten hoe ze zoeken - vinden geen grond.

Maar in mijn hart groeit een roepen,
groeit een willen, groeit een wachten.

In mijn hart daar groeit een weten:
waar ik ben, daar ook ben Jij.

En als ik wankel, als ik val,
als ik onderga in vragen,
weet ik Jij, Je zult me dragen.
Jij die was en bent en steeds zal zijn,
zoveel groter dan dit hart van mij...

Liesbeth Jansen, Maar in mijn hart

“Niemand mag zeggen, als hij
beproefd wordt: Ik word door
God beproefd. Want God, die niet
door het kwade wordt beproefd,
beproeft zelf ook niemand.’

Uit de brief van Jakobus 1,13

Het gelijk

Het gelijk
dat nu
aan jouw kant staat
is niet meer
dan de wind
in jouw rug

Jij moet
de zeilen maar hijsen
en je gaat
vooruit

Er zijn ook mensen
vriend
die voortdurend
moeten laveren
en met tegenwind
een weg zoeken
over water

En op een dag
zal blijken
dat zij hebben leren varen
op een dag
als de wind draait.

“Het woord crisis wordt in het Chinees met twee karakters geschreven. Het ene staat voor gevaar en het andere voor mogelijkheden.”

John F. Kennedy

Moed

De nacht heeft mij weer van mijn apropos gebracht
langzaam loopt de ochtend vol
met woorden die ik zeker weet
die iets betekenden, maar wat?
gisteren iets betekenden.

Lopen is op voeten balanceren,
op straat zie ik warme wezens
die ook de onbegrijpelijke moed
hebben gehad om op te staan
in plaats van niet.

Nooit is iemand zeker van iets,
te worden geliefd, te worden verlaten
alles kan en alles mag
alles wisselt elkaar af.

Nu weet ik weer wat ik zeggen wou:
zolang het niet te ongelukkig maakt
is het een leuk gevoel. Maar eigenlijk
zijn wij zacht als Turkish Delight
in een blik met spijkers.

Judith Herzberg

Een meisje

Ze wacht.
Nee, denkt ze, ik wacht niet,
ik dans.

Ze danst,
ze danst met lange, ranke passen,
langzaam en aandachtig,
ze houdt haar ogen dicht.

Ze danst door deuren en door ramen
en door lange lankmoedige dagen -
hout, glas en uren vallen in splinters
rond haar neer -

en telkens als ze niet meer kan
en bijna, bijna valt,
denkt ze: Ik?
ik val niet, ik dans.

Toon Tellegen

Omarmen

Graag geef ik je armen om de wereld te vangen als die omvalt
Armen om te omarmen wie moet worden vastgehouden (val)
en om zelf omhelsd te worden op sombere dagen (val!)
En armen om jezelf te dragen, om met jezelf in je armen
op de eerste zwaluwen te wachten, zelfs als die niet meer komen.
Bloed dat door je aders ijlt, tot je op een dag of een nacht weer,
zonder dat je beseft dat je weer, dat diepe inademen, die glimlach,
dat uitrekken van armen en tenen,
eindelijk weer, een zwaluw als een beweeglijk vlammetje
na een jarenlang donker.

Peter Verhelst

“That tree had been through rough times,” said Tiny Dragon. ‘Yes’ said Big Panda, ‘but it’s still here and it had gained strength and beauty.’”

*James Norbury,
Big Panda and Tiny Dragon*

Dit bronboekje wordt u aangeboden door de
pastorale dienst van UZ Leuven ter gelegenheid van
de **'Dag van de Spirituele Zorg'**

Foto's: **GOEDELE MISEUR**

Meer weten?

Pastorale dienst UZ Leuven - www.uzleuven.be/pastorale-dienst
tel. 016 34 86 20 of pastorale_dienst@uzleuven.be

Nood aan
zin-spiratie?

De
**PASTORALE
DIENST**

